

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Ivstitia Et Ivre Libri Decem, Reuerendi P. F. Dominici
Soto, Segobiensis, Ord. Præd. Theologi præclariss.**

Soto, Domingo de

Venetiis, 1608

Qvaestio VI De iudicialibus mandatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38878

rendi, sed tamen ob improbitatem Iudæorum quatuor illa eidem Gentibus interdixerunt, nõ quidem quasi necessaria esset legalium obseruatiã, sed vt posset inter Christianos vtriusq. populi initi commercium. Prohibitum ergo illis est, vt a carnibus idolis immolatis obtineret, videlicet ne apud conuersos è Iudaismo suspicionem veniret idololatriã. Quare falso nonnulli opinati sunt prohibitam illic esse idololatriã. Nã illam in confesso cunctis erat esse Euangelio execrabilem. Verum tamen quia sacerdotes Gentium macellum habebant immolatorum idolis, prohibiti sunt Christiani illis vt eis, Secũdo prohibiti sũt vesci sanguine & suffocato, quæ quidem ad eos Iudæi exhorrebant, vt nauseam illis facere quicunq. in eorum conspectu talibus vtentur epulis. Fornicatio autẽ veritã illis est peculiari ter, nõ quod esset lege naturæ interdãta, sed quod illi caligine mētis obiecti nullam libera Venere agnoscebant culpã, neq. erat in Decalogo expressã. Cõtra hæc autẽ solutiõne existit argumẽta. Primũ, quod si nõ erant illa ad legis obseruatiã prohibita, nõ satis habebat qõni Iudæorum, qui contendebant vt legalia cum euangelio simul curreret Secũdo, quia in ipso Concilio habetur. Visum est Spiritui Sancto & nobis, nihil ultra imponere vobis quã hæc necessaria. Si ergo erant necessaria, necessitas ex lege procedebat. Tertio quia si illa ratione prohibebantur sanguis & suffocatum, pariter deberet prohiberi esus suillatum carniũ, & aliorũ cõium. Ad hæc autem responde tur, Apostolos Phariseis non ad eorum mētem respondisse, sed quod illa ad ipsorum pacandum seditionem ac tum multum indullerunt, atq. ad hunc finem censuerunt illa esse necessaria. Prohibuerunt autem illa duo, scilicet sanguinem & suffocatum, quæ magis erant Iudæis exosa, non autem suillas carnes atq. alia venationum ac piscium genera, quia esset Gentibus per quam moleltum propter Iudæos illorum vltu priuari. Et ideo ait S. Concilium. Nihil ultra imponere vobis oneris, quam hæc necessaria. At qui tota hæc doctrina ex verbis Pauli facile colligitur 1. Cor. 8. vbi docet quod esus carniũ idolis immolatarum, sed propter scãdalum infirmorum quo pacto sanãtionẽ. Concilij declarauit, idẽmque docet ad Ro. 14. vbi ait omnes cibos esse mundos nisi, ppter scãdalum aut consciẽtiã. Et Mar. 15.

ait Christus. Non quod intrat p os, coingnat hominem. Et ex his sequitur illam prohibitionem nõ fuisse in perpetuum factã, sed in tempus, idẽmque perexiguũ dum Christianus populus coalesceret, & Iudæorum gens horrorem illum ciborum depone ret. Quare vel seculo ipso Apostolorum vel proxime vis expirauit illius Concilij. Huic nihilominus sententiã obstatã videtur Canon Concilij Gãgrefis si quis dixerit vbi habetur omnia manducare licere prãter idololatriã, vbi glossa expresse tenet, qd nunquam licuit, neq. modo quidem licitũ est idololatriã vesci, quamuis nulla detur scãdali occasio, immo non magis licere eorum esum, quã in Quadragesima carniũ. Et allegat pro se dictum Augusti in lib. de bono coniug quod referur ad qu. 4. cano sicut satis, vbi inquit satis esse fame mori, quã idololatriã vesci. Ad res autem concilij responderunt illud fuisse habitum proxime tempus Apostolorum, quando nondum eorum Concilium protulisset, ob id que glossator falsissimẽ inde inuit opinionem quod modo non licet illa edere. Immo Paul. 1. ad Timo. 4. generaliter absque vlla exceptione condẽnat eos qui in nouissimis temporibus loquentes mendacium, prohibitiũ erant a cibis, quos Deus creauit abstinere. Et forsã tempore Aug. nonnulla durabat eiusdem Concilij obseruantia. Nisi dicere malueris, quod forte respexit ad elapsũ tempus, quando vigor concilij durabat.

Ex histo ria de p r o p r i a .

Primũ arg. con tra p r i m a s o l u t i o n e m . Secũdũ. Tertiuũ.

Ad argu m e n t a .

Corollarium . Argũ. Concilij. Gãgref.

August.

Solutio.

Paulus.

QVÆSTIO VI.

DE IUDICIALIBVS

mandatis.

S. Tho. 1. 2. quæst. 104. & 5.

ARTICVLVS I.

Vtrum p r a e c e p t a i u d i c i a l i a r e d e a c e r e m o n i a l i b u s d i s t i n g u a n t u r .

TERTIVM p r a e c e p t o r u m g e n u s . v t i n s u p e r i o r i b u s c o n s t i t u i m u s , e s t i u d i c i a l i u m d e q u i b u s p r i m o q u e r i t u r , q u i

SOTO
Iure
Cõcilij
Dicitur
15

bus modis a ceremonialibus distinguatur? Et primo arguitur non in hoc differre, ut supra dictum est, quod ceremonialia pertineant ad diuinum cultum, iudicialia vero ad pacificum conuictum, qui est inter ciues, tum quod iudicialia, ut nomen sonat, sunt illa, quae in foro tractantur coram iudice, & tamen extra forum sunt alia, quae ad eundem pacificum statum conferunt, tum etiam quod sunt inter ceremonialia aliqua erant quae hominem ad seipsum ordinabant, ut delectu ciborum & vestimentorum, ita & inter iudicialia decebat esse aliquam praecipionem quae ad ipsum singulariter hominem pertineret. Non ergo omnia ad iustitiam attinebant, quae est vnus cuius ad alterum. Secundo arguitur contra aliam differentiam quae inter haec praecipia constituitur, nempe quod ceremonialia constituta erant ut si gna figurae, essent & vmbra futurorum iudicialia vero minime nam glossatores iudicialium. Exod. 21. & 22. cuncta etiam interpretantur allegoricè & moraliter. Atque inde tertium colligitur argumentum aduersus tertiam differentiam, quae adhiberi consuevit. scilicet ceremonialia non licere amplius obseruare, secus autem de iudicialibus, nam si erant futurorum signa, pari modo debuerunt cessare sicut, & ceremonialia. Vnde Apostolus generaliter ait ad Hebr. 7. Translato sacerdotio necesse est ut legis translatio fiat. In contrarium autem est, quod tres istas differentias interpretes legis solent inter eiusmodi praecipia inter noscere.

Hae ferme omnia in superioribus discussa sunt & definita, sed ut eorum summa oculis obiciatur, repetuntur. Supponamus ergo discrimen, non semel in praecipentibus explicatum inter moralia ex vna parte, atque alia duo genera ex altera. Moraliam iam diximus esse illa, quae ex principiis naturalibus per modum illationis colliguntur, ceremonialia vero ac iudicialia, quae non nisi arbitramento quodam ex generali praecipio per modum specificationis constituuntur, ut si exempli gratia dicamus. Deus est colendus, ergo hoc vel illo modo. Malefactor est puniendus, ergo tali aut tali supplicio. Ad quaestionem ergo tribus conclusionibus respondetur, trinum experimentibus discrimen inter ceremonialia, & iudicialia. Prima conclusio. Ratio iudicialium praecipiorum in duobus consi-

stit, primum, ut non inferatur ex principis naturalibus tanquam eorum conclusio, & in hoc differunt a moralibus, eueniuntque cum ceremonialibus. Secundo, ad conuictum hominum inter inuicem spectent, & in hoc a ceremonialibus elongantur. Enimvero sicut ex illo principio, quod Deus est colendus, arbitrato diuino instituta sunt haec & illa sacrificia, quae natura sua nihil ad mores referebant, sic ex illo, quod pax est in republica pro veribus custodienda collecta sunt iudicialia, ut qui vnquam furaretur ouem, quatuor solueret, & quod fur nocturnus in agrum delicto interficeretur, diurnus vero, minime &c. Haec autem conclusio adeo est haecenus frequenterata, ut permolestum sit in ipsa, veluti in falebra diutius hærere. Secunda conclusio. Praecipia iudicialia secundo a ceremonialibus hoc discriminantur, quod ceremonialia instituta erant in figuram vmbrae futurorum, iudicialia vero non nisi ex consequenti, discrimen namque hoc ex primo conclusione originem ducit. Etenim cum cultus ille patrum ad populi sanctitatem pertineret, quae quidem sanctitas ex mediatore Christo dependebat, condecens erat ac necessarium, quod supra ex positum est, ut per easdem ceremonias eundem veterum profiterentur. Attamen cum iudicialia non ad diuinum cultum, sed ad iustitiam & aequitatem inter ciues conciliandam instituerentur, ratio non postulabat, ut prognostica essent eiusdem futuri Messie. Nihilominus quia totus ille status populi in expectatione erat eiusdem venturi Dei, ex consequenti eadem iudicialia aliquam eius praeferebant vmbrae iuxta verbum Pauli ad Cor. 10. Omnia in figuram contingebant illis exempla: Decimarum solutio significabat perfectionem, quae vltima denarii vnitate designatur, Christo tribuendam. Atque illud Exo. 21. quod seruus Hebraeus post sextum annum esse septimo anno liber, figurabat post militiam huius mundi subsequitur fore libertatem caelestem, quae erit perfectum sabbatum. Quapropter Gentilium iudicia, ut puta Graecorum & Romanorum, nullum recedebat mysterium, sicut Hebraeorum leges. Tertia conclusio. Et si iudicialia praecipia sic prorsus fuerint euacuada, & extincta, ut post Christi resurrectionem nullo tenore sint obligatoria, differunt tamen & in hoc tertio a ceremonialibus, quod quae sunt ceremonialia.

ceremonialia nullatenus iam seruare lice-
rit, nihilominus liceat iudicialia iteratò in-
stitueri. Prima pars conclusionis huius iam
fatis supra demonstrata est, ubi ostendi-
mus tot, in prorsus legem, quantum ad Mo-
saicam vim cessasse. Secunda vero pars ex
secunda conclusionè, sicuti, secunda ex pri-
ma colligitur Ratio enim quare cere-
monialia reuivificare mō non licet iam supra
assignata est. quod cum signa fuissent pro-
gnostica futurorum, presente veritate, fa-
cta sunt falsa mendacia. Cum ergo hæc rō
iudicialib non reperiatur, quia non per-
se instituta sūt ad significandū, nihil peri-
culi inest, si iterum constituantur in noua
legē. Hæc igitur ratione cōstituta ab eccle-
sia sunt decime, quæ quantum ad quotā iu-
dicialis erant institutaq sunt qñq talionis
leges, & reddere quadruplum pro simpli-
ci furto, & similia. Hæc omnia facillima
sunt, & ex superioribus liquida.

Probō
conclu.

Ad pri-
mū arg.

Ad secū-
dum.

a se inuicem partitionem dicamus, vtrum
scilicet quadrariam fuerint distributa,
nempe vt alia extiterint, quæ principes in
ordine ad subditos informabant, alia vero
quæ inter se inuicem subditos, & tertia quæ
populum in ordine ad exterar gentes in-
stituebant, atq. alia demum quæ domesti-
cam inter se familiam conciliabant, Argui-
tur n. primo: Suprema potestas repu-
blica est in spiritualibus summus sacerdos
cum aliis sibi assistentibus, & in tempo-
ralibus, rex: nam secundum Arist. 7. Polit.
hoc est regiminum optimum, vtpote
quod in vnitatem maxime resoluitur, atq.
adeo exprissimam diuinæ gubernationis
similitudinem gerit, ergo circa has duas
potestates debuerunt primum omnium
congruentes leges institui. hoc autem non
sic institutum legimus in lege veteri. Nam
sicut Aron Deus ipse per se elegit, vt patet
Exo. 28. Leuitiq. decimus in eorum
sustentatione solui iussit, vt Leuit. vltimo
scriptum est, sic debuit & per seipsum re-
gem creare, quod tamen non fecit, sed
populo id commisit. Habetur enim Deut.
27. Cum dixeris, Constituam super me re-
gem, eum cōstitues quem Dñs Deus tuus
elegerit. Neque regibus stipendia designa-
uit. Immo populus a Moysē vsq. Salutem
quadringentis annis māsit cum sacerdoti-
bus absq. rege, quem tunc demum in ma-
lum ipsius populi Deus permisit, vt 2. Reg.
8. cōmemoratur. Secundo arguitur, quod
neq. de conuictu inter se ciuium congruen-
ter fuerint iudicialia instituta Præcipiebā-
tur enim Nu. 27. vt hominis absq. filio de-
functi hæreditas transfret ad filiam & tamē
Arist. 1. Polit. c. 7. ait, Regna inde & posses-
siones perditum iri, quod ad mulieres tran-
seunt. Et Leuit. 22. habebatur, quod anno
Iubilæi omnes venditæ possessiones ad pri-
stinos possessores remanerēt quod firmitati
contractuum obolare videbatur, sine qui-
bus tamen mortales conuenire nequeūt.
Et Exo. 21. instituta fuit talionis pœna, vt
oculum pro oculo reus receret, ac dentem
pro dente, cuius nimiam acerbitatem de-
notauit Christus Matth. 5. atque alię
erant in illo populo legales sanctiones,
quæ videbantur absurde. Tertio & erga
exterar gentes incongrua videntur illa, quæ
illic extant iudicia. Habetur enim Deut.
23. Ammonites & Moabites et post deci-
mam generationem non intrabunt in Ec-
clesiam

Primū
argum.

Aristot.

Argu. 2

Aristot.

Argu. 3

Ad primum igitur argumentum respo-
detur, quod licet iudicialia a iudicio nunc-
cupentur, propterea quod rempublicam
institueret ad principem attinet, penes quē
potestas est iudicandi nihilominus quia ei-
dem principi incumbit non modo litigia
dirimere, verum & quæ ad spontaneos con-
tractus attinent, deliberanter sancire, sit vt
non solum illa quæ in foro tractantur, ve-
rum & quæ in domo & in ciuium com-
mercij, iudicialia nuncupentur. Ad secū-
dum autem membrum eiusdem argume-
ti respondetur diuersam esse rōnem cere-
monialium ac iudicialium. Nam cum cul-
tus ad Deum pertineat, ad quem homo tā-
quam in proprium finem ordinatur, sit vt
ad eundem cultum referatur vt minister
ipse seipsum componat in cibo & vestitu,
quare & de hoc erat ceremoniale præcep-
tum, homo autem non ordinatur ad pro-
ximum sicut in finem, sed sicut duo
membra, & ideo nullo opus erat iudiciali
precepto hois ad seipsum sed omnia ipsum
ordinabant in alterum. Aliorum autem so-
lutionis satis ex superioribus clarescunt.

ARTICVLVS II.

*Vtrum iudicialia præcepta conuenienter sint
in quatuor genera dispersita.*

Post distinctionem iudicialium a cere-
monialibus, subsequit vt de ipsorum

SOTO
Iure
Liquida
Dicit
13

electam Domini in æternum. Et tamen e-
 conuerso subditur. Non abominaberis
 Idumæum, quod certè videtur ad respec-
 tum personarum pertinere, qui tamen,
 vt habetur Act. 10. non est apud Deum. Et
 Exod. 20. cautum est, Aduenam non con-
 tristabis, neque affliges eum. Et nihilomi-
 nus 23. permittebatur idem populus pecu-
 niam alienigenis ad vsuram mutare, que
 quidem duo præcepta sibi inuicem vide-
 tur repugnare. Quarto, neque circa dome-
 sticas personas videntur iudicialia præce-
 pta satis esse rationi consentanea. Nam
 cum primis de seruis legitur Exod. 21. Qui
 percusserit seruum suum vel ancillam vie-
 ga. si vno die superuixerit, non subiacebit
 panæ, quia pecunia illius est permittere au-
 tem homicidam impunem, natura ipsa ab-
 horret quare leges humanæ etiam domi-
 nos seruorum occisores grauius puniunt.
 Et de filiis videtur dura illa lex. Deut. 21.
 videlicet quod pater duceret filium suum
 ad seniores ciuitatis puniendum. Ac de-
 mum de vxoribus lex, que vt Deut. 21. ha-
 beretur, libellum repudij permittebat, vide-
 tur in naturam matrimonij perniciofa, vt
 pote quod ad educandas proles debet esse
 perpetuum. In contrarium autem est
 quod Sapientia diuina Proverb. 8. ait: Isti
 sunt omnes sermões mei. Non est in eis
 prauum, quid, neque peruersum. Et Da-
 uid, Iudicia Domini vera iustificata in se-
 metipsa.

Arg. 4.

S. Tho.

Conclō
rōliua.

Quatuor
plex or-
do inter
reipubli-
ce pat-
tes.

Questionem istam nõ intelligas in hoc
 a nobis submoran, vt quam ample ipsa pa-
 tet, sit nobis differenda, id enim diuino pe-
 ingenio D. Tho. quod omnibus est in
 confesso absoluit. 1. 2. q. 105. Sed tamen ne
 filium dicendi nostrum rumpeamus, tran-
 situm per hæc summam nos facere de-
 cuit. Vnica ergo conclusio duximus re-
 spondendum. Præcepta iudicialia legis ve-
 teris in quatuor oportuit membra distri-
 bui. Enimvero cum prudentiam ferenda-
 rum legum, ars quædã sit illustrissima, ars
 autem ordine ac dispositione præluceat, cõ-
 decens fuit vt iudicialium numerus quib-
 respublica instituebatur, secundum insigne
 eiusdem reipublice partes atq. ordines di-
 sponeretur. Ordines autem isti quatuor sũt
 do inter numero; Principis scilicet ad subditos, sub
 reipubli d torum que inter se totiusq. reipublice ad
 ce pat- teros, ac partium inter se vnus familie.
 tes. Igitur de principibus latæ sunt diuinitus

leges quemadmodum, tum creandi essent,
 tum etiam & se erga populum gererent, ac
 subinde quemadmodum vicissim a popu-
 lo colerentur. Mox circa ciues lata sunt le-
 ges emptionum & venditionum aliorum-
 que cõtractuum, quilibet inter homines
 sunt, decretaq. perinde iudicia in malefa-
 ctõres quia iura violarent deinde leges ad
 hilitate quemadmodum se populus tum in
 nellis gerẽd is, tum in suscipiendis peregrin-
 nis erga externas gentes deberent conuer-
 sari. Ac demum circa domesticam familiã
 superaddite sunt & altæ de seruis, deq. vxoribus,
 & filijs.

Ad primum igitur argumentum respo-
 detur, quod cum in gubernanda republi-
 ca duo sint habendi respectus, priori scilicet
 cet ciues omnes creandorum magistratu-
 rum gerendæq. publicæ curæ participes
 fiant. Nam hæc ratio vt 2. Pol. auctor est
 Arist. equitas constat ac subinde pax in re-
 publica. Posterior vero vt regimen eligatur
 optimum, quod secundum eundem
 Philosophum. 3. Polit. lex tribus speciebus
 scilicet Aristocratria, Democratia & Re-
 gno hoc vltimum est præstantissimum, di-
 uina Deus prudentia hæc omnia circa popu-
 pli principes custodiuit. Primum enim
 quia peculiarem curam illius populi ge-
 rebat, iuxta illud Deut. 7. Te elegit domi-
 nus Deus tuus, vt sis ei populus peculiaris
 sibi metipsi electionem regis referuauit. Vn-
 de sicut illum ipse creauit sacerdotem, sic
 & de rege ait loco citato Deut. Cum dix-
 ris constitutam super me regem, cum
 constituens quem Dominus Deus tuus ele-
 gerit de numero fratrum. Quia ratione
 diuino mandato a prophetis pungebantur.
 At vero quoniam regnum, vt est
 optimum regimen, dum res idoneis virtu-
 tibus potest, sic fit & pestilentissimum dum
 in tyrannidem corrumpitur, & populus il-
 le tum crudelis erat, tum etiam auarus ac
 libidinosus, quibus potissimum vitijs rex
 corrumpitur, quadringentis annis distulit
 regem illis dare cum plenitudine potesta-
 tis. Gubernauit tamen populum instar re-
 gni per vnum, puta per Moysen, perq. eius
 successores iudices, quouiq. populus quasi
 exultans diuinũ regimen, voluit sibi crea-
 re regem. Vnde 1. Reg. 8. ait Deus ad Sa-
 muelem. Non te abiecerunt, sed me, ne re-
 gnem super eos. Ecce quam fuerit Deus so-
 lets in sustinendo optimo regimine regni.
 Quocirca

Ad p
mi q

Anti

Ad lect
dũ arg

Ratio legis rationalis.

Ad tertium arg.

Ad quartum ar. leges seruorū.

tia in vnum acernate alios deserere pauperes. Lex autem rationis vindicatrici illi generi inimicū fuit in congrua, vt per illam, que duritūcula videbatur, coerceretur, ne acius se de hostibus vindicarent, licet Christiis docuerit benignitati Christiane non competere. Dereliquis autem vide apud S. Th. Circa tertium argumentum itidem adnotandum est, bifariam se rempublicam gere posse erga extraneos: nempe aut iure pacis si commercium cum illis necesse sit; aut iure belli si sint hostes. Et iure quidem pacis tripliciter extrane nationes ad Iudicam populum accedebant. Primo vt transitum qua si peregrini facerent, erga quos lex exibat Exo. 23. Peregrino molestus non eris Secundo modo, vt itaquam aduenae apud illos habitarent, de quibus etiam c. 20. praemissum erat. Aduenam non conturbabis. Tertio modo, quia volebant prorsus in eorum ritum & consortium admitti. Inter quos secundū naturalem rationem ordo dignoscebatur. Admonet. num. 3. Poli. Philosophus, extraneos non esse temere in rempublica recipiendos, nisi sint vel auro, vel ab atauo oriundi, alias multa ab illis pericula imminerent rei publicae. Ob idque quia Idumaei ab Esau fratre Iacob descenderant, & ipsi Israelitae apud Aegyptios peregrini plures ducentis annis egerant, iuebantur pacifice illos recipere, & profelyi hos qui vellent eorū religionem profiteri, caractere circumcisione insignirent. At vero quoniam Amalechitae perpetui hostes eorum erant, secundum illud Exo. 27. bellum Dei erat contra Amaleca generatione in generationem. Et pariter Ammonites & Moabites de terra promissionis fuerunt expulsi, circa personarum acceptionem potuit eos Deus a sua republica abigere. Sed & de bello contra hostes tā offerendo, quam sustinendo sanctissima erat scripta lex, Deut. 20. vt primo pacem eis offerrent. Secundo, vt fiduciam suam in ipsum Deum reijcerent. Tertio, vt in idoneos qui impedimento esse possent, domum remitterent. Quarto denique vt victoria modestē viderentur: feminis parcentes ac pueris. Ad quartum denique argumentum respondetur, quod cum familia in tribus ordinibus consistat, scilicet ad uxorem parentis ad filios, ac domini ad seruos, de omnibus tribus Deus creauit optimas leges sanciri. Et primo de seruis, quod ad mitigandos eorum labores pertinebat, preceptū erat Deu.

5. vt in die Sabbathi sicuti & domini requiescerent. Item in memoriam liberationis ex Aegypto, vbi ipsi seruerant, & in praesagium Christianae libertatis, & praecipue propter fraternam choriam, eam cautum erat. Exod. 21. vt ex filiis Israel nemo esset perpetuo seruus: sed septimo anno egredieretur liberum omnibus que asportauerant, adhibito in super viatico. vt Deu. 15. legitur. Neque quantum ad eorum vindictam fuit Deus negligens, immo & eodem c. 21. statuit, vt Dominus qui seruum mutaret, liberum dimitteret, & ancillam quam in uxorem duceret. Illud autem quod argumento obiectum est, scilicet occisorem serui impunem euadere, intelligebatur quando correctionis gratia virgula, non intentione vulnerandi percussisset, neque postea certum esset an ob tale vulnus obijset mortem. Nam si protinus moreretur, tunc Dominus reus fiebat. Et erga filios etiam Exo. 21. iuebatur parentes vt eo religiose instituerent, quos etiam paterne castigare poterat. At vero quia vt Philosoph. 10. Ethic. docet, pater tuum non habet coercitiam in filium, quando eorum crimen id postulabat iuebatur, vt argumentum est, filium publicae potestati puniendum permittere. Sed & de vxoribus tam ducendis quam gubernandis optime exabant leges. Attamen libellus repudij ob eorum duritiam, qui perpetui erant odiorum memores, permissus illis fuit, vt per illud minus malum a maiori continerentur: videlicet, ne uxores enecarent.

QUESTIO VII.

DE LEGE EVANGELICA quantum ad eius substantiam.

S. Tho. 1. 2. quaest. 106.

ARTICVLVS I.

Vtrum lex noua sit lex scripta, an potius cordibus indita.

Quatuor legum genera circa initium superioris libri distincte monstrauimus, videlicet aeternam, naturalem, atque humanam, de quibus lib. 1. dissertum est; ac demum, diuinam, quam in hoc sumptis elucidandam. Hanc autem inuicem partiti sumus, ac nouam, vnde cum